

CONCEPT

## GEMEENTERAAD DE BILT

Verslag van de openbare vergadering van de raad van de gemeente De Bilt, gehouden op 23 oktober 2008, aanvang 20.00 uur in de raadzaal van het gemeentehuis te Bilthoven.

Aanwezig:

- De heer A.J. Gerritsen, burgemeester
- Mevrouw mr. drs. J.L. van Berkel, griffier
- De heer dr. A. Doedens, VVD, fractievoorzitter
- De heer P.H. Boos, VVD
- Mevrouw E.J. Bruinse-Cox, VVD
- Mevrouw J.L. van Hulst-Mazirel, VVD
- De heer J.W. Los, Msc, VVD
- Jhr. ing. C.F.C.T.M. van Nispen tot Sevenaer, VVD
- De heer C.E. Beringen, CDA, fractievoorzitter
- De heer D. Boer, CDA
- De heer H.H. van den Broek, CDA
- Mevrouw D.H. Schmalschläger, GroenLinks&PvdA, fractievoorzitter
- De heer drs. A.A. de Boer, GroenLinks&PvdA
- Mevrouw C.M. van Brenk-van Barneveld, Msc, GroenLinks&PvdA
- Mevrouw A.V.W. van Ditzhuijzen, GroenLinks&PvdA
- De heer A. Houwer, GroenLinks&PvdA
- De heer C.M. van der Mast, GroenLinks&PvdA
- De heer W.J. Mastop, GroenLinks&PvdA
- De heer H.P.M. Mutsaers, GroenLinks&PvdA
- De heer dr. R.A. Woutersen, D66
- Mevrouw J.G. van Heertum, D66, fractievoorzitter
- De heer L. Kersten, D66
- De heer F.A. Poot, D66
- De heer M.W. Maarsen, SP
- Mevrouw drs. A.M.C. Mineur, SP
- De heer J.F. Sloopweg, SGP, fractievoorzitter
- De heer N. Jansen, ChristenUnie, fractievoorzitter
- De heer drs. E. Rost van Tonningen, Bilts Belang, fractievoorzitter

Voorts aanwezig wethouders:

- De heer drs. A.J. Ditewig, VVD
- De heer E.Th. Kamminga, D66
- De heer H.P. Mittendorff, GroenLinks&PvdA

Afwezig:

- De heer P.C. van Maaren, CDA
- De heer E. van Buren, SP, fractievoorzitter

De leden hebben bij hun komst in de vergaderzaal de presentielijst getekend, waarna de presentielijst wordt gesloten en door de voorzitter en de griffier ondertekend.

## 1. Opening vergadering en vaststelling agenda raad

De **voorzitter** opent de vergadering en geeft gelegenheid tot een moment van bezinning. Hij heet de raadsleden en publiek welkom. In het bijzonder de heer De Jong, voorzitter van de Rekenkamercommissie.

Er zijn berichten van verhindering van de heren Van Maaren en Van Buren.

Er zijn twee moties ingediend, vreemd aan de orde van de dag: namens fracties D66 en Groen-Links&PvdA over de snelheidsbeperking op de A27 en namens de fracties SP en D66 over het publiceren verlenen sloopvergunning. Deze moties worden aan het eind van de agenda behandeld. Het interpellatieverzoek van de fractie BB zal worden behandeld na agendapunt 6 en zal als afzonderlijk agendapunt worden behandeld.

Gewezen wordt op de diverse tafelstukken.

Deze week is de beantwoording door het college van B&W over een viertal sets van schriftelijke vragen verspreid:

- van de fractie Bilts Belang, inhuur derden en gemeentelijke beleggingen,
- van de fractie van het CDA, over de vestiging moskee aan de Noorderkroon en de uitwerking van de effecten op de gemeente De Bilt van de Miljoenennota.

Beide fracties hebben de gelegenheid na het afwerken van de agenda vragen te stellen aan het college.

Mevrouw **Mineur** (SP) geeft aan dat de SP vragen heeft gesteld over de thuiszorg.

Wethouder **Mittendorff** antwoordt dat nog geen antwoord is gegeven in verband met de laatste ontwikkelingen rond Vitras. Deze actuele ontwikkelingen zullen worden meegenomen in de beantwoording die een dezer dagen wordt verwacht.

De SP zal in de volgende raadsvergadering na de behandeling van de agenda de gelegenheid krijgen hierop door te vragen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt de agenda gewijzigd vastgesteld.

## 2. Vragenuurtje raadsleden

### *Vragen van het CDA over opschorten nota Communicatiebeleid*

Onlangs is de raad geïnformeerd over het opschorten van de nota Communicatiebeleid. Het voorstel zal een kwartaal later dan afgesproken aan de gemeenteraad ter behandeling worden aangeboden. De door het college aangegeven reden was het extra beslag dat gelegd was op de betreffende afdeling in verband met het bunker-gebeuren en het opstellen van de nota Communicatiebeleid. De werkelijke reden zou zijn: personele mobiliteit, ziekte en onderbezetting op de betreffende afdeling.

1. Is het correct dat capaciteitsproblemen, zijnde ziekte, personele mobiliteit en onderbezetting de werkelijke reden is van het later aanbieden van de nota Communicatiebeleid?
2. Waarom is aan de nota Communicatiebeleid geen prioriteit gegeven door bijvoorbeeld andere prioritering, dan wel inhuur van derden?
3. Waarom is de raad onvolledig dan wel onjuist over de daadwerkelijke reden van het opschorten van de nota Communicatiebeleid geïnformeerd?

Wethouder **Kamminga** antwoordt dat het niet correct is dat capaciteitsproblemen, zijnde ziekte, personele mobiliteit en onderbezetting de werkelijke redenen zijn voor het later aanbieden van de nota Communicatiebeleid. De noodzakelijke nazorg bij het bunkerincident heeft veel extra inzet en tijd gevraagd van de communicatiemedewerkers. Dit is de reden waarom het college de Communicatienota pas in het vierde kwartaal kan aanbieden. Overigens is er voor deze nota al veel voorbereidend werk verzet. Al voor de vakantieperiode heeft een groot aantal medewerkers deelgenomen aan communicatiebijeekkomsten, waarbij is benoemd wat goed gaat en wat beter kan in de gemeentelijke communicatie, zowel intern als extern. Er zijn hierover ook gesprekken gevoerd met mensen uit de samenleving. Het college heeft u over de uitkomsten van deze inventarisatiefase geïnformeerd tijdens de raadsbijeekkomst van 21 oktober jl.

Op vraag 2 is het antwoord dat een van de criteria voor inhuur derden is, of het betreffende werk kan worden uitgesteld. Het college was van mening dat het werk kon worden uitgesteld omdat het college beschikt over een goed werkzaam instrument in de vorm van de participatiewijzer. Bovendien heeft het college de prioriteit gegeven aan het sterk inzetten van communicatiemedewerkers inzake de nazorg van het bunkerincident. Met vraag drie suggereert u dat het college welbewust een onjuiste voorstelling van zaken geeft en dat doet het college nooit.

#### *Vragen van Bilts Belang over niet toelaten van raadsleden bij persbijeenkomsten van B&W*

Mag een wethouder een raadslid, die als toehoorder aanwezig wil zijn, de toegang tot een persbijeenkomst weigeren?

Op 30 september jl. was er een persgesprek vanuit de Rekenkamercommissie van de gemeente De Bilt. Raadsleden waren niet uitgenodigd, maar waren welkom als toehoorder. Op 3 oktober jl. vond een persgesprek plaats met het college van B&W over het onderzoeksrapport inhuur derden in De Bilt. De heer **Rost van Tonningen** had het tot zijn taak gerekend als toehoorder bij dit gesprek aanwezig te zijn. Aan het begin van dit persgesprek werd hem echter door wethouder Kamminga, op initiatie van de ambtenaar Communicatie, de toegang tot de persbijeenkomst ontzegd. De motivering van de wethouder was onder andere dat het hierbij ging om een maandelijks perspraatje vanuit B&W. De heer Rost van Tonningen vindt dit onbegrijpelijk en onacceptabel dat een raadslid niet als toehoorder aanwezig mag zijn. Hij vindt dat hiermee de functie en taak van het hoogste orgaan van de gemeente, namelijk de gemeenteraad, wordt aangetast.

1. Meent B&W dat raadsleden de toegang kan worden geweigerd bij persbijeenkomsten vanuit B&W? Indien ja, ook als raadsleden zich strikt beperken tot luisteren (toehoorder zijn)?
2. Indien er weigeringsgronden zijn: welke zijn dan de weigeringsgronden van B&W?
3. Meent B&W dat het juist is dat een raadslid de toegang werd geweigerd bij de persbijeenkomst van 3 oktober jl. over inhuur derden en zo ja, op welke gronden?
4. Kan een ambtenaar (functie Communicatie) van de gemeente de wethouder bewegen een raadslid te weigeren, zoals gebeurde bij de persbijeenkomst van 3 oktober jl.?

De **voorzitter** antwoordt dat het college heeft besloten dat het uiteraard mogelijk is dat bij persbijeenkomsten een toehoorder aanwezig mag zijn. Echter tot nu toe was het hoogst ongebruikelijk dat er een toehoorder aanwezig was bij een persgesprek van B&W. Het feit dat het raadslid Rost van Tonningen bij het laatste persgesprek is geweigerd, berust op een vervelend misverstand. Het college is dan ook niet van mening dat er geen toehoorders namens de raad aanwezig mogen zijn bij persgesprekken, maar vindt dat nog steeds ongebruikelijk. Indien daar echter behoefte aan is, bestaat de mogelijkheid voor de raadsleden om persgesprekken bij te wonen.

#### *Vragen van Bilts Belang over gemeentelijke beleggingen*

Een aantal gemeenten (en ook provincies en waterschappen) heeft veel geld verloren als gevolg van de kredietcrisis.

1. Wie is binnen de gemeente verantwoordelijk voor het beleggen van gemeentelijk geld?
2. In hoeverre heeft de gemeente De Bilt nu geld (waaronder kasgeld) uitstaan bij financiële instellingen (zoals bijvoorbeeld IJlandse banken) waarvan zeker is of gevreesd moet worden dat zij hun verplichtingen niet kunnen nakomen?
3. In hoeverre is de gemeente De Bilt de afgelopen vier weken getroffen door waardevermindering van haar beleggingen?
4. Welke maatregelen heeft de gemeente De Bilt getroffen om mogelijke risico's voor de gemeente als gevolg van de kredietcrisis tot een minimum te beperken?
5. Heeft de gemeente De Bilt een beleggingsfilosofie ontwikkeld voor de komende twee jaar?

De fractie Bilts Belang heeft er begrip voor als B&W niet exact benoemt hoeveel geld er bij welke financiële instellingen is belegd om verder onrust over financiële instellingen te voorkomen.

Wethouder **Kamminga** antwoordt dat de vragen van Bilts Belang over gemeentelijke beleggingen al schriftelijk zijn beantwoord.

### **3. Vaststelling notulen 23 en 26 juni 2008**

#### *Tekstueel:*

- pagina 6: "transnationale toxicologie" wijzigen in *transnationeel toxicologie*.

- wijzigingen mevrouw Schmalschläger (GroenLinks & PvdA) betreffende haar rede bij het afscheid van voormalig raadslid de heer Houwer, zijn verwerkt in de notulen.

Zonder hoofdelijke stemming worden de notulen vastgesteld, rekening houdend met de wijzigingen.

#### **4. Lijst ingekomen stukken**

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de raad over de afdoening van de ingekomen stukken, zoals is voorgesteld.

#### **5. Spreekrecht burgers**

Hiervan wordt geen gebruikgemaakt.

#### **6. Rekenkamerrapport inhuur derden**

De **voorzitter** geeft het woord aan de heer De Jong, voorzitter Rekenkamercommissie, waarna de twee termijnen van bespreking zullen plaatsvinden.

De heer **De Jong** geeft een toelichting op het Rekenkamerrapport inhuur derden.

Hij geeft aan dat de Rekenkamer van De Bilt een bijzondere Rekenkamer is, deze neemt ruim de tijd om een onderzoek te kiezen en af te ronden. In de praktijk blijkt dat dit zeer grondig plaatsvindt.

Tijdens een van de bijeenkomsten van de Rekenkamercommissie is gesproken over mogelijke onderzoeksonderwerpen. Uit de discussie kwam naar voren dat de inhuur van derden en dan in het bijzonder de frequentie daarvan, vragen oproept.

Vragen zoals:

In hoeverre is het nodig dat derden worden ingehuurd?

Waar binnen de gemeentelijke organisatie worden derden ingezet?

Hoeveel geld is ermee gemoeid?

Op welke wijze komen inhuuropdrachten tot stand?

Gebeurt dit zorgvuldig en worden daarbij de aanbestedingsrichtlijnen gevolgd?

Wat gebeurt er met de resultaten.

De Rekenkamercommissie beoogt met het onderzoek naar de inhuur derden een bijdrage te leveren aan een zorgvuldig afwegingsproces waar het gaat om de vraag of de gemeente bepaalde werkzaamheden zelf moet doen of deze moet uitbesteden.

Zoals in het rapport is te lezen staat inhuur derden niet alleen op nationaal niveau, maar ook op gemeentelijk niveau in de belangstelling. Bovendien was dit onderzoek van belang tegen de achtergrond van de bezuinigingsoperaties. Het was van belang voor de commissie hoe de bezuinigingen zich verhouden tot de kosten inhuur derden. Voor het onderzoek is gekeken naar de periode 2005–2006. Een periode waarin de bezuinigingsoperaties plaatsvonden of hebben plaats gevonden, zoals bijvoorbeeld de 57+-regeling.

De gemeenteraad heeft geen duidelijk beeld van de gang van zaken daar waar het de inhuur van derden betreft. Daaraan gekoppeld is ook geen zicht op de huidige uitvoering van de nota Aanbestedingsbeleid. Om de controlerende taak van de gemeenteraad goed te vervullen, dient er zicht te zijn op de doeltreffendheid en de rechtmatigheid daar waar het de inhuur van derden betreft.

De Rekenkamer constateert dat de inhuur van derden nauwelijks op doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid is te verifiëren. Uit het onderzoek is niet inzichtelijk geworden of er "bewust of onbewust is ingehuurd". Er zijn geen objectieve criteria geconstateerd en er is nauwelijks sprake van dossiervorming. Juist voor het dagelijkse bestuur (c.q. het college) is het van belang om inzichtelijk te hebben of er bewust of onbewust wordt ingehuurd. Tevens is het voor een algemeen bestuur (c.q. de raad) van belang om de controlerende taak naar behoren te kunnen vervullen.

De Rekenkamercommissie trekt de volgende conclusies:

1. Bij het inhuren van derden is nauwelijks sprake van dossiervorming.

2. De Rekenkamercommissie kan via de steekproef niet nagaan waarom de inhuur van derden zou hebben bijgedragen aan de kwaliteit van de interne organisatie en/of een beter presterende overheid.
3. De Rekenkamercommissie kan geen conclusies trekken over een deel van het rechtmatigheidsaspect: het is niet te herleiden of er criteria gelden voor het beoordelen van verzoeken tot inhuur van derden.
4. De aanbestedingsprocedure wordt in veel gevallen niet of deels schriftelijk vastgelegd.

De Rekenkamercommissie doet de volgende aanbevelingen:

1. Zorg ervoor dat de dossiervorming vanaf de eerste fase van aanbesteding plaatsvindt.
2. Ter aanvulling op de periodieke overleggen met het inkoopbureau dient er een soort checklist te worden opgesteld waarmee de behandelend ambtenaar het aanbestedingstraject makkelijker kan doorlopen.
3. Het college dient het overzicht van de inhuur – dat al in de voorjaars- en najaarsnota wordt opgenomen –, te voorzien van verantwoording over het waarom van de inhuur en met welk resultaat de inhuur is afgerond.
4. Stel objectieve criteria op voor het beoordelen van verzoeken tot inhuur van derden.
5. Het schriftelijk vastleggen van alle fasen betreffende de inhuur van derden dient een essentieel onderdeel van de dossiervorming te zijn.

De Rekenkamercommissie heeft het Conceptrekenkamerrapport op 13 juni 2008 aan het college voor bestuurlijke hoor- en wederhoor aangeboden. Wegens de drukke werkzaamheden vlak voor het zomerreces is het college uiteindelijk pas op 29 augustus 2008 in staat gebleken een reactie te formuleren. De Rekenkamercommissie is zeer tevreden met het feit dat het college de conclusies onderschrijft. Het college geeft verder aan dat de aanbevelingen in eenzelfde lijn liggen als de oplossingen die het college voorstaat. Daarbij constateert de Rekenkamercommissie dat er gedurende het gehele onderzoekstraject sprake is geweest van een lange doorlooptijd, onder meer veroorzaakt doordat het aanleveren van gegevens door het college tijd in beslag nam. Gedurende het onderzoekstraject zijn de nodige zaken al in beweging gekomen en dat is voor alle betrokkenen winst. De Rekenkamercommissie doet echter wel de aanbeveling om over twee jaar een voortgangsonderzoek uit te voeren.

De **voorzitter** geeft aan dat dit rapport in twee termijnen zal worden besproken. Mocht er na de eerste termijn behoefte zijn aan het beantwoorden van vragen over het rapport, dan zal hij de heer De Jong vragen deze te beantwoorden. Vervolgens zal hij het college het woord geven om eventuele vragen te beantwoorden.

De heer **Beringen** (CDA) geeft aan dat drie jaar na het verschijnen van het eerste onderzoeksrapport, er nu dit rapport ligt van de Rekenkamercommissie. Terwijl er was afgesproken dat dit onderwerp tweemaal per jaar in de raad zou worden besproken. Om te kijken naar de doelmatigheid en de rechtmatigheid van inhuur derden.

Hij pleit voor een externe commissie. Eind 2008 heeft de raad het rapport ontvangen, gezien de lange doorlooptijd. Deze werd mede veroorzaakt doordat het aanleveren van gegevens van het college veel tijd in beslag nam. Dit leidt tot de volgende vraag:

1. Was de administratie niet op orde of was de bereidheid van het college om mee te werken niet al te groot?

Het college heeft voorts drie maanden nodig gehad om tot een reactie te komen. In antwoord op vragen van de heer Rost van Tonningen geeft het college aan dat dit werd veroorzaakt door het bunkerincident. Volgens hem een goedkope smoes. Immers het bunkerincident was vier weken na het aanleveren van het rapport. De vraag is dan ook:

2. Waarom heeft het college er drie maanden over gedaan om met een zeer globale reactie te komen?

De conclusies van het rapport zijn snoeihard. Bij het inhuren van derden is er nauwelijks sprake van dossiervorming. De Rekenkamercommissie kan via de steekproef niet nagaan waarom de inhuur van derden zou hebben bijgedragen aan de kwaliteit van de interne organisatie en/of een beter presterende overheid. De Rekenkamercommissie kan geen conclusies trekken over een deel van het recht-

matigheidsaspect: het is niet te herleiden of er criteria gelden voor het beoordelen van verzoeken tot inhuur derden. De aanbestedingsprocedure wordt in veel gevallen niet of deels schriftelijk vastgelegd. Dit gaat over de periode 2005-2006, maar in 2007 was het niet anders. Dit college heeft al die tijd niets gedaan om deze problematiek op te lossen. Hij zal hier later op terugkomen. De reactie van dit college is vrij globaal en onderschrijft de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie. De pers reageerde terecht met woorden als "chaos en puinhoop", reden voor het college om een persgesprek aan te gaan. Het gesprek waarbij de heer Rost van Tonningen werd geweigerd. Blijkbaar moet de raad verdere reacties van het college in de pers lezen. Op deze wijze het rapport een andere wending geven is wel erg doorzichtig, althans voor de CDA-fractie. In 2006 en 2007 is € 9 miljoen uitgegeven aan inhuur derden zonder dat er sprake is van de punten die zijn aangegeven in eerdergenoemde conclusies. Voor de uitgave van deze € 9 miljoen is het huidige college, c.q. portefeuillehouder verantwoordelijk. Dit leidt tot de volgende vragen:

3. Het college heeft bij zijn aantreden geconstateerd dat inhuur derden volstrekt niet deugde. Waarom heeft het huidige college en de portefeuillehouder ruim anderhalf jaar gewacht met het treffen van maatregelen?

Uit het accountantsrapport van 30 november 2007, blijkt dat het college geen enkele actie betreffende inhuur derden heeft ondernomen.

4. Waarom heeft het college deze tussentijdse rapportage van de accountant, d.d. 30 november 2007 pas eind februari 2008 aan de raad doen toekomen?

Bij de reactie van het college op het rapport onder conclusie 1, staat ondermeer het volgende vermeld: "vanaf de Najaarsnota 2006 rapporteren wij de raad over de stand van zaken inhuur derden". Het college had echter eenzijdig besloten in het najaar 2006 geen najaarsnota uit te brengen.

5. Hoe verklaart het college reactie onder conclusie 1 waarin het college aangeeft de raad middels de Najaarsnota 2006 te informeren over de stand van zaken inhuur derden, terwijl u zelf besloten had geen najaarsnota uit te brengen?

In de raad van 28 juni 2008 is wederom discussie gevoerd over inhuur derden en de portefeuillehouder geeft aan dat er tweemaal per jaar een sturingsmoment zal worden ingelast om de stand van zaken inhuur derden aan te geven, met de voorjaars- en najaarsnota. In de voorjaarsnota 2008 staat niets over inhuur derden. Dit leidt tot de volgende vragen:

6. Waarom is het college zijn toezegging niet nagekomen om in de voorjaarsnota 2008 te rapporteren over inhuur derden?
7. Waarom voldoet het college niet aan zijn actieve informatieplicht?
8. Waarom heeft het college geen actieve stand van zaken gegeven, terwijl het college het concept van de Rekenkamer al in zijn bezit had?

Bij de behandeling van de Najaarsnota 2007 in november in de raad staat een bedrag van € 3,6 miljoen. Hiervan was een bedrag van € 212.000,00 ongedekt, u had hiervoor de raad geen krediet gevraagd. Uit de notulen blijkt dat dit de volledige kosten waren over 2007. Het CDA heeft de toezegging van de wethouder dat zij een specificatie van de overschrijding van € 450.000,00 op de salaris-kosten zou krijgen. Eind september ontving het CDA deze specificatie en hieruit bleek dat er nog een overschrijding was van € 94.000,00. Dit leidt tot de volgende vragen:

9. Waarom heeft de portefeuillehouder bij het behandelen van de najaarsnota aangegeven dat de € 3,6 miljoen de totale kosten waren, terwijl nu blijkt dat er een overschrijding is van € 94.000,00?
10. Waarom heeft de wethouder de raad niet om een budget gevraagd en waarom heeft de wethouder dit niet gemeld bij de behandeling van de jaarrekening in januari 2008.

Mevrouw **Van Heertum** (D66) merkt op dat de heer Beringen spreekt over 2007 en 2008, terwijl het Rekenkamerrapport gaat over de jaren 2005-2006.

De heer **Doedens** (VVD) wijst erop dat de vragen die de heer Beringen nu stelt, verwijzen naar de memo's die staan vermeld in de bijlage van de interpellatie van de heer Rost van Tonningen. Hij stelt voor dit te bespreken onder het interpellatiedebat ingediend door BB.

De **voorzitter** verzoekt de heer Beringen zich te beperken tot de periode 2005-2006.

De heer **Slootweg** (SGP) geeft aan dat het rapport van de Rekenkamercommissie inhuur derden periode 2005-2006 tot stand is gekomen doordat de gemeente De Bilt zich wilde gedragen als een gedegen inkoper van inhuur derden. Hoe zit het met het aanbestedingsbeleid en inhuurbeleid, daardoor is deze nota ontstaan. In de periode 2005-2006 was net de 57+-regeling van kracht, waardoor veel kennis uit de organisatie was weggenomen. De reden voor dit rapport was dan ook om te onderzoeken of het teruggaan naar een platte organisatie en de inhuur van kennis heeft geleid tot de gewenste bezuinigingsresultaten. Daarom is gekozen voor de periode 2005-2006. Ga je nu kijken naar de resultaten, dan staat in het rapport vermeld dat er vaak niet op papier staat wat men van inhuur derden verwacht. Verder bewaakt niemand het aanbestedingsbeleid. Bovendien is er weinig tot geen dossiervorming. Het blijkt dus dat de nota Inhuur derden moeilijk in te voeren is, dit zal toch wel moeten. Hij geeft aan dat de laatste aanbeveling in het onderzoeksrapport, te weten: "de Rekenkamercommissie doet de aanbeveling om over twee jaar een voortgangsonderzoek uit te voeren" zeer belangrijk is. Het college heeft inmiddels zelf ook al diverse memo's uitgegeven en ook een doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd, waar dezelfde conclusies uit komen. In de stukken van het college staat keurig verwoord hoe inhuur derden zou moeten worden gedaan, maar gebeurt dit ook in de praktijk? Hij geeft aan dat hij er dan ook veel waarde aan hecht om in 2009 of 2010 een voortgangsonderzoek uit te voeren om te kijken wat er in de praktijk van al deze voornemens tot verbetering terecht is gekomen. In het rapport is aangegeven dat het vergaren van informatie zeer moeizaam verliep, volgens hem wordt het dan ook moeilijk om het standpunt "dat alles op orde is" te verdedigen. De SGP wil dan ook graag een reactie van het college op dit punt. Voorts geeft hij aan dat tegelijkertijd met het verloop van het onderzoek het college het een en ander in werking heeft gesteld. Hij ziet het onderzoeksrapport als een medicijn, dat al enige werking heeft gehad en hij heeft dan ook geen behoefte om het rapport als munitie te zien om het college af te schieten.

De heer **Rost van Tonningen** (Bilts Belang) start met een korte schets van de historie. Het onderwerp inhuur derden staat al zeer lange tijd in de belangstelling. Bij het nalezen van stukken sinds 2003 blijkt dat men zich al die tijd heeft geërgerd aan het (ontbreken) van beleid inzake inhuur derden. Hij citeert een aantal stukken: "rode waas voor ogen bij inhuur derden", "Maartensdijk ergert zich aan het beleid inhuur derden" etc.

In een aanbestedingsnota van 2005 staat vermeld: "Integriteit en aanbestedingsbeleid inhuur derden en dan mag je hopen dat het college daar dan ook uitvoering aan geeft." Het rapport is voor hem een eye-opener en rechtvaardigt voor hem zijn vragen aan het college om meer verantwoording af te leggen over het beleid Inhuur derden. Hij vindt het een goed rapport met schrikbarende conclusies over inhuur derden. Hier moet de raad en het college zich ernstig over buigen. Dit leidt tot de volgende vraag:

1. Zo kan je als raad toch niet als toezichthouder functioneren; hoe kun je als raad je taak uitvoeren met een dergelijk pallet aan wanorde? Waardoor is het rapport zo laat aan de raad verstrekt? Is dit door gebrek aan medewerking, prioritering B&W of zelfs tegenwerking B&W of heeft men de tijd besteed om te komen tot verbetering van het beleid?

Voorts heeft hij ook een vraag aan de Rekenkamercommissie, die een gedegen onderzoek heeft verricht. Er is echter ook een stelling dat 20% van de antwoorden vaak 80% van de conclusies oplevert.

2. Had de Rekenkamercommissie gebruik kunnen maken van een quickscan, die snelle resultaten oplevert en sneller kan worden toegepast?
3. Hoe kan je als Rekenkamercommissie schrijven dat je content bent met het overnemen van de aanbevelingen door het college als het zo lang duurt voordat het college het rapport behandelt en doorstuurt aan de raad?
4. Welke les trekt de Rekenkamer hieruit?

Een vraag aan het college is:

5. Hoe kan je een rapport met dergelijke schrikbarende conclusies niet zo snel mogelijk naar de raad laten gaan?

Ten slotte verwijst hij naar de interpellatie van BB, die na dit agendapunt aan de orde komt.

Mevrouw **Van Heertum** (D66) dankt de Rekenkamercommissie voor de toelichting op het rapport. Het onderwerp inhuur derden heeft al zeer lange tijd een prioriteit. Zij is zeer tevreden met het rap-

port over de periode 2005-2006, omdat dit een overgangperiode van het ene naar het andere college betrof. In het rapport is vermeld dat er kortweg twee redenen zijn voor inhuur derden, enerzijds gebrek aan capaciteit en anderzijds gebruik van kennis. Zij ondersteunt in grote lijnen het verhaal van de heer Slootweg. Het is goed dat de conclusies van de Rekenkamercommissie helder en wellicht hard zijn; zachte heelmeeesters maken stinkende wonden. Ook de aanbevelingen zijn duidelijk en helder. Zij stelt voor dat in de komende jaarrekening en uiteraard alle volgende jaarrekeningen duidelijk staat vermeld welk bedrag aan inhuur derden is besteed, eventueel per afdeling. Voorts verwacht zij dat de accountant hierover iets vermeldt en dan heeft zij voldoende middelen om te controleren of een en ander past binnen het geheel wat is afgesproken. Wel of niet inhuren van derden is in eerste instantie de verantwoording van het college. Achteraf wil zij constateren of er geen overschrijdingen zijn en als deze er wel zijn geweest, zal hiervoor een verklaring moeten komen.

De heer **Rost van Tonningen** (Bilts Belang) vraagt of mevrouw Van Heertum nu over het verleden, het heden of de toekomst spreekt.

Mevrouw **Van Heertum** (D66) antwoordt dat de heer Beringen graag in de Voorjaarsnota wil lezen welke inhuur derden zal plaatsvinden. Zij merkt op dat vooraf moeilijk is aan te geven hoe inhuur derden zal verlopen.

De heer **Rost van Tonningen** (Bilts Belang) wijst mevrouw Van Heertum erop dat er al een toezegging van de wethouder is dat tweemaal per jaar een verantwoording inhuur derden zal worden gegeven, zowel in de Voorjaarsnota als in de Najaarsnota.

Mevrouw **Van Heertum** (D66) geeft aan dat voor haar de jaarrekening met het rapport van de accountant een voldoende verantwoording is. D66 onderschrijft de aanbeveling van de Rekenkamercommissie om in 2009 een voortgangsonderzoek uit te voeren om te kijken of het beleid inzake inhuur derden is verbeterd en inzichtelijk is. Wanneer blijkt dat dit het geval is, dan is dit onderzoeksrapport van grote waarde.

De heer **Maarsen** (SP) zegt dat de heer De Jong heeft aangegeven dat de problematiek betreffende inhuur derden ook speelt in andere gemeenten; dan zou je zeggen dan valt het wel mee in de gemeente De Bilt. In zijn ogen is het teleurstellend dat er pas wat gebeurt na het onderzoeksrapport van de Rekenkamercommissie. Volgens hem had al minstens een jaar eerder kunnen worden gestart met verbeteringen. Het spijt zijn fractie zeer dat pas nu, na het uitkomen van het rapport, iets gebeurt.

Mevrouw **Schmalschläger** (GroenLinks/PvdA) geeft aan dat veel van de zaken die door eerdere sprekers zijn genoemd door haar fractie kunnen worden onderschreven. Zij wil deze dan ook niet herhalen. Wat zij wel wil herhalen: waarom het Rekenkameronderzoek van belang is en wat de reden was voor dit onderzoek. Zeker bij het invoeren van de 57+-regeling heeft zij zich afgevraagd of dit wel een juiste beslissing was. De Rekenkamer wilde met het onderzoek achterhalen of deze 57+-regeling wel heeft bijgedragen aan de bezuinigingen of dat het juist duurder was. Kortom is de keuze die de raad maakt wel een juiste en hij moet er ook iets van leren. Het betreft niet alleen beleidsvoering; het moet ook bijdragen aan het maken van juiste keuzen door de raad. Laten we afspreken dat een 57+-regeling moet bijdragen aan een bezuiniging en daarvoor bedragen afspreken, van wat inhuur derden zou mogen bedragen. Dat heeft de Rekenkamercommissie niet kunnen onderzoeken en dat hebben wij dan ook niet kunnen concluderen. Er viel niets te controleren, behalve dat hierover niets is genoteerd. Dan kunnen wij ook niet overwegen in onze kaderstellende rol, dus niet in de bedrijfsvoering, wat te doen niet enerzijds de krappe middelen en anderzijds het grote wensenpakket. Als de wethouder nu van mening is dat het nu op orde is, dan lijkt het haar mogelijk om direct een nieuw Rekenkameronderzoek uit te voeren. Dus niet wachten zoals in de aanbeveling staat om over twee jaar een nieuw onderzoek te doen. Dit onderzoek over 2007 en 2008 tot heden zou dan kunnen plaatsvinden in een maand. Dit moet mogelijk zijn wanneer de aanbevelingen uit het huidige rapport zijn overgenomen. Ik hoop dat de wethouder dit kan onderschrijven.

De **voorzitter** wijst de raad erop dat zij niet de bevoegdheden heeft om de Rekenkamercommissie opdracht te geven onderzoeken te laten uitvoeren. Dat is een zaak van de Rekenkamercommissie zelf.

De heer **Slootweg** (SGP) merkt op dat de raad wel aanbevelingen kan doen.

Mevrouw **Schmalschläger** (GroenLinks/PvdA) zegt dat haar verzoek, om een direct onderzoek binnen één maand, als aanbeveling is bedoeld.

De **voorzitter** wijst erop dat het duidelijk moet blijven dat de Rekenkamercommissie zelfstandig en onafhankelijk is.

De heer **Doedens** (VVD) wil na alles wat is gezegd nog een aantal kanttekeningen maken. Allereerst is het opvallend dat er geen behandelvoorstel bij dit agendapunt is. Hoe gaan gaat de raad met dit Rekenkamerrapport om? Wellicht kan de griffie daarvoor een voorzet doen. Kortom daarvoor zal nog een formulering moeten worden gevonden, waarbij je niet zorgvuldig genoeg kunt zijn. Voorts wijst hij op de beeldvorming die in de media over de gemeente De Bilt is gevormd; dit heeft hem buitengewoon veel pijn gedaan. Iedereen weet dat de raad juist de afgelopen jaren zijn best heeft gedaan de beeldvorming bij de burgers een positieve wending te geven. In de afgelopen tijd speelden veel positieve zaken; het zou jammer zijn deze te laten overvleugelen door deze negatieve kwestie. De derde kanttekening is de geschiedenis. Niemand heeft het monopoly als het gaat om de uitleg van de geschiedenis. Toch zou hij graag een visie op de geschiedenis willen geven; Wij praten in feite vanaf de herindeling in 2001 tot 2006 over een grote periode van turbulentie, onrust, onzekerheid en rotzooi. Er is in deze zaal zowat geen partij die in deze periode 2001-2006 niet betrokken is geweest bij het politieke leven. Links en rechts is hierbij betrokken geweest. Archiefstukken werden niet opgezocht, waardoor hele kernen zich achtergesteld voelden. Gelukkig staat nu in de begroting een voorstel voor een nieuw archiefsysteem.

Eerder waren hier zelfs vier musketiers die opereerden in chaos. Iedereen dreigt nu te vergeten dat het personeelsbestand in deze periode werd teruggebracht van 330 naar ruim 200 en dat er veel onrust onder het personeel was. Dat speelde in 2005 en dat heeft geleid tot de conclusies die nu zijn vermeld in het rapport. Dit is niet te vergeven, maar ieder is er bij geweest, zowel links als rechts! Nog een procedureel punt.

De heer De Jong is de voorzitter van de Rekenkamercommissie, hij zal geen foute politieke uitspraken doen. Hij pleit er voor dat ook de gehele Rekenkamercommissie aanwezig had moeten zijn voor tekst en uitleg. Alle fracties uiten nu kritiek richting het college, maar de raad was erbij en heeft ook zaken laten gebeuren. De VVD-fractie heeft tegen zichzelf gezegd: "wie de schoen past, trekke hem aan" en niet alleen beschuldigende vingers uitsteken naar anderen.

Ten slotte spreekt hij de hoop uit dat die ambtenaar, voor wie de raad verantwoordelijk, voor wie het politieke lot in de waagschaal gaat als het nodig is, zich in de toekomst realiseert dat ook hij/zij een functie heeft richting de burger. Het onderzoeksrapport geeft aanleiding tot een moment van zelfbezinning. Hij ondersteunt dan ook van harte het voorstel voor een verzoek tot een versneld onderzoek binnen een maand inhuren derden over de periode 2007-2008 tot heden.

De heer **De Jong** geeft aan dat is gevraagd of er voldoende medewerking was; of je niet beter een quickscan had kunnen doen dan een dergelijk uitgebreid onderzoek en ten slotte hoe kun je blij zijn met adhesie van B&W. Vervolgens beantwoordt hij dat er nogal eens op onderzoeken van de Rekenkamer, ook op landelijk niveau, wordt gereageerd dat de Rekenkamer totaal niet heeft begrepen waarom het ging en dat er van het rapport heel weinig deugt.

Hij ziet het Rekenkamerwerk als een instrument voor verbetering en niet bedoeld als afschietinstrument. Tegen die achtergrond was de Rekenkamercommissie tevreden, dat het college het eens was met de conclusies en de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie. Een quickscan kan worden gedaan als de materie overzichtelijk is. De conclusies en aanbevelingen in dit onderzoek geven de gelegenheid om in de toekomst wel een quickscan uit te voeren.

Over medewerking kan hij zeggen dat er in de periode van het onderzoek veel beweging en onrust was en dus niet de meest ideale periode voor een dergelijk onderzoek.

Wethouder **Kamminga** geeft antwoord op de vragen, waarna hij nog een reactie in het algemeen zal geven.

- CDA. In de periode tussen het uitbrengen van het rapport en de reactie van het college doet het bunkerincident zich voor. Volgens de heer Beringen een goedkope smoes. In het vragenuurtje heeft hij al gezegd dat het CDA suggereert dat het college welbewust de raad onjuist informeert; dat doet het college nooit. In dit geval was het antwoord wel onvolledig, dit heeft het college gedaan uit pië-

teit. Het bunkerincident is één reden. De tweede reden was dat de concerncontroller ernstig ziek was en nog steeds is.

Op pagina 18 van het rapport is vermeld: "Uit de beantwoording van de vragenlijsten blijkt dat in vrijwel alle cases sprake is van doelen die bereikt zijn. Tevens heeft de inhuur van derden over het algemeen bijgedragen aan de kwaliteit van de interne organisatie en een beter presterende overheid." Kortom een herhaling van zetten. Hij heeft weerlegd dat er geen conclusies konden worden getrokken uit de beantwoording van de vragenlijsten.

- SGP. In de aanbestedingsnota 2005 staat inderdaad dat de overheid integer en doelmatig moet zijn. Hij is het hiermee eens. Op de vraag of bij een nieuw onderzoek de punten die toen fout gingen nu zijn verbeterd, antwoordt hij bevestigend. Het systeem inhuur derden is nu op orde.

- SP. De heer Maarsen heeft aangegeven dat het college de aanbevelingen overneemt en vraagt zich af of dat dan ook gebeurt. De wethouder geeft aan dat het college verantwoording aflegt aan de accountant. De tussentijdse rapportage hierover is gereed en in december 2008 krijgt de raad dit rapport.

De heer **Maarsen** (SP) merkt op dat ook bekend is dat een aantal opmerkingen in het accountantsrapport jaar na jaar terugkomt.

Wethouder **Kamminga** erkent dit. In het accountantsrapport 2006 stond een reeks aanbevelingen en daarbij de opmerking dat de accountant zich realiseert dat niet alles in één keer kon gerealiseerd worden. Voorts stond in het jaar daarop vermeld dat veel tijd in de organisatie was besteed aan tot stand te brengen van verbeteringen en dat veel van de aanbevelingen waren uitgevoerd of dat daaraan werd gewerkt. De wethouder gaat ervan uit dat in het volgende rapport wordt geconstateerd dat de stijgende lijn is voortgezet.

De constatering van de heer Beringen dat er geen Najaarsnota 2006 is uitgebracht, is juist.

Er zal inderdaad tweemaal per jaar een rapportage komen over de inhuur derden, bij de jaarrekening en de Najaarsnota. De Voorjaarsnota, die tegelijkertijd met de jaarrekening wordt uitgebracht is een vooruitblik.

De heer **Slootweg** (SGP) merkt op dat de wethouder de Voorjaarsnota nu anders uitlegt. In het verleden is afgesproken dat ook in de Voorjaarsnota een terugblik inhuur derden zou worden gegeven. Dat hiervan dit jaar niets is terecht gekomen, betreurt hij, maar hij wil dit niet als standaard aanvaarden.

De heer **Beringen** (CDA) verwijst naar de notulen van 28 juni 2007: "Wethouder Kamminga behandelt puntsgewijs de aanbevelingen en geeft aan tweemaal per jaar een sturingsmoment in te lassen bij de behandeling van de Voorjaarsnota en de Najaarsnota".

Wethouder **Kamminga** vervolgt de beantwoording.

De Rekenkamercommissie zegt zeer tevreden te zijn dat het college de bevindingen van de Rekenkamer onderschrijft. Dat antwoord van het college is veelzeggend, de bevindingen en conclusies van de Rekenkamercommissie worden dus herkend. Het jaar 2005 was een moeilijk jaar met grote financiële problemen. Er moest fors worden bezuinigd ook op de ambtelijke organisatie, te weten € 2,5 miljoen. Om dat te realiseren moesten stevige maatregelen worden genomen, de 57+- regeling, de uitplaatsing van de buitendienst en sociale dienst en nog vele andere, waaronder een vacaturestop. Bij elkaar betroffen deze maatregelen zo'n 100 mensen. Het college heeft najaar 2006 maatregelen genomen om de financiën op orde te krijgen, de resultaten waren te zien in de nota "De Bilt op koers". Over inhuur derden heeft het college de raad in januari 2008, in antwoord op schriftelijke vragen van BB, precies geïnformeerd. In 2007 werd ook onderzoek gedaan naar de doeltreffendheid van het aanbestedingsbeleid. Aanbevelingen zouden worden vermeld in de jaarrekening van het jaar daarop. Dit was de reden waarom het college de bevindingen en aanbevelingen van de Rekenkamer onderschrijft, omdat het eigen onderzoek tot dezelfde bevindingen en aanbevelingen hebben geleid. Deze aanbevelingen zijn in 2007 en begin 2008 geïmplementeerd. Hij constateert dat de Rekenkamercommissie en het college op een lijn zitten.

De heer **Beringen** (CDA) geeft aan dat het CDA de inbreng van GroenLinks&PvdA om direct een onderzoek te starten naar de jaren 2007 en 2008 en dat in korte tijd aan de raad te verstrekken, van harte ondersteunt. Hij merkt op dat hij de uitslag over 2007 al kan voorspellen. Niet alle vragen van

hem zijn door de wethouder beantwoord; hij is dit van de wethouder gewend. Hij wil weten waarom de tussentijdse rapportage van de accountant pas eind februari jl. aan de raad is toegestuurd en waarom de € 94.000,00 overschrijding nooit is gemeld door de portefeuillehouder. Waarom is hiervoor geen budget gevraagd en waarom is deze niet gemeld bij de jaarrekening?

De **voorzitter** zegt dat deze overschrijding gaat over het dienstjaar 2007 en dat jaar is momenteel niet aan de orde.

De heer **Rost van Tonningen** (Bilts Belang) heeft een vraag over het door de Rekenkamercommissie voorleggen van vragenlijsten aan ambtenaren. Wanneer je ambtenaren daarin vraagt of zij wel goed gehandeld hebben betreffende inhuur derden, kun je het antwoord wel raden. Moet er geen controle zijn op die antwoorden en hoe doe je dat dan?

Mevrouw **Schmalschläger** (GroenLinks&PvdA) zegt dit niet na te kunnen trekken. De ambtenaar geeft aan dat het doelmatig was en de Rekenkamer geeft aan dat je het niet kunt controleren. De fractie van GroenLinks&PvdA verzoekt de Rekenkamercommissie binnen een maand de jaren 2007–2008 (heden) te onderzoeken.

De heer **Doedens** (VVD) meldt dat er nog steeds geen behandelvoorstel is. Hij stelt voor, alvorens verder te procederen, eerst een behandelvoorstel over dit rapport aan de raad te doen toekomen.

De heer **De Jong** antwoordt op de vraag van de heer Rost van Tonningen over hoe valide de beantwoording van vragenlijsten door ambtenaren is en of je dan niet een gewenst antwoord krijgt. Er staat in het rapport dat de onderbouwing op de beantwoording van de vragenlijsten nergens was terug te vinden. De conclusie is dan ook dat het aan dossiervorming en vastlegging van doelen en resultaten ontbreekt. De Rekenkamercommissie neemt de antwoorden van ambtenaren serieus, maar wil deze wel kunnen verifiëren.

De **voorzitter** stelt voor aan het eind van dit agendapunt het rapport voor kennisgeving aan te nemen en een aanbeveling aan de Rekenkamer vast te stellen tot het doen van nader onderzoek over de jaren 2007–2008 (heden).

De **voorzitter** beëindigt de beraadslagingen.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de raad kennis te nemen van het Rekenkamerrapport inhuur derden 2005–2006 in De Bilt en gaat akkoord met de aanbeveling van GroenLinks&PvdA de Rekenkamercommissie te vragen op zo kort mogelijke termijn, te weten een maand, een vervolgonderzoek te doen naar de inhuur derden 2007–2008 (heden).

## **6a. Interpellatiedebat namens de fractie Bilts Belang**

De heer **Rost van Tonningen** (Bilts Belang) geeft aan dat hij zijn interpellatie op schrift heeft gezet en als tafelstuk heeft overhandigd, waardoor eenieder kan meelesen. Inleidend geeft hij aan dat hij enige vorm van schaamte van de wethouder verwacht. Het kan niet worden afgedaan met de woorden: "Het ging toen niet goed, maar het gaat inmiddels beter". Hij licht dit toe met een aantal voorbeelden. Als de accountant zegt dat 87% van de aanbestedingen onrechtmatig is en wij laten het jaar 2007 voorbijgaan met onrechtmatig gedrag van het college, dan klopt er iets niet. Zijn conclusie is dan ook dat in 2006-2007 het college de raad heeft geweigerd relevante informatie te verschaffen over inhuur derden of gaf onvolledige of onjuiste informatie. Het college heeft verzuimd de administratie inhuur derden in 2006-2007 goed op orde te brengen en heeft toegelaten dat in 2007 de gemeente De Bilt in strijd met de aanbestedingsregels heeft gehandeld en heeft nagelaten deze onrechtmatige handelingen te corrigeren.

Interpellatie Reglement van orde Gemeenteraad De Bilt

Aan de voorzitter van de Gemeenteraad Gemeente De Bilt

De raad van de gemeente De Bilt in vergadering bijeen d.d. 23 oktober 2008

Indiener: Ebbe Rost van Tonningen namens de fractie Bilts Belang

Onderwerp: Vragen over inhuur derden en het niet, onvolledig en/of onjuist informeren van de gemeenteraad door het college van B&W van 2006 tot en met medio 2008 met betrekking tot 'inhuur derden'.

Na een lange voorgeschiedenis – al eerder vermeld – heeft Bilts Belang voor de raadsvergadering van 20 december 2007 een interpellatievoorstel ingediend.

Na een korte discussie in de raad in december 2007 is op de fractie een beroep gedaan om het voorstel voor interpellatie te veranderen in een verzoek om de gestelde vragen schriftelijk te beantwoorden. De heer Rost van Tonningen heeft hiermee ingestemd om B&W en de raad tegemoet te komen én omdat hem werd toegezegd dat hij binnen dertig dagen antwoord zou krijgen. Vervolgens kwam de beantwoording van de vragen door B&W met een overschrijding van de termijn van dertig dagen. Het college bood daarvoor excuses aan. Deze beantwoording van B&W d.d. 23-01-2008 kon in de raadsvergadering van januari 2008 niet meer worden behandeld.

De beantwoording van de vragen door B&W heeft hem voor de raadsvergadering van 21 februari 2008 aanleiding gegeven tot het stellen van nieuwe vragen en het houden van een interpellatie, mede op basis van de opmerkingen die door de accountant zijn gemaakt in de tussentijdse controle op 30 november 2007. Het onderzoeksrapport van de Rekenkamercommissie, dat eind september 2008 beschikbaar kwam, geeft nieuwe informatie dat 'inhuur derden' door B&W onvoldoende kan worden verantwoord.

Op 30 september 2008 heeft door de Rekenkamercommissie een persconferentie gehouden. De commissie heeft het rapport over inhuur derden in de Bilt over de jaren 2005 en 2006 gepresenteerd. Op 3 oktober jl. hield de wethouder van Financiën een persconferentie; hier werd spreker door de wethouder de toegang geweigerd.

Op 1 oktober 2008 heeft hij het college vervolgens schriftelijke vragen gesteld over 'inhuur derden' met het verzoek daarop binnen 14 dagen te antwoorden in verband met de voorbereiding op de raadsvergadering van 23 oktober 2008 en de mogelijkheid om een interpellatie aan te vragen. De beantwoording heeft hij helaas nog niet mogen ontvangen. Wel kan hij op basis van het onderzoeksrapport van de Rekenkamercommissie De Bilt, het commentaar van de Rekenkamercommissie tijdens de persconferentie en het overzicht dat hij bij zijn vragen van 1 oktober jl. heeft gegeven, vaststellen dat wethouder Kamminga van Financiën in de jaren 2006 en 2007 ernstig heeft gefaald bij 'inhuur derden'.

Op basis van deze informatie blijkt dat wethouder Kamminga:

- In 2006 en 2007 geweigerd heeft de raad relevante informatie te verschaffen met betrekking tot inhuur derden en/of onvolledige informatie en/of onjuiste informatie heeft gegeven.
- In 2006 en 2007 de verplichting om naar de raad de actieve informatieplicht na te komen, heeft nagelaten.
- In 2006 en 2007 verzuimd heeft de administratie betreffende inhuur derden goed op orde te brengen.
- In 2007 heeft toegelaten dat door de gemeente De Bilt in strijd met de aanbestedingsregels werd gehandeld en heeft nagelaten deze onrechtmatige handelingen van de gemeente De Bilt tijdig te corrigeren.
- Mede door de gebrekkige informatie van B&W was het voor de raad niet mogelijk om de controlerende taak naar behoren te vervullen. Immers de controle van de gemeenteraad wordt onder meer gericht op de vraag of doelmatig en doeltreffend wordt omgegaan met gemeenschapsgelden of beoogde bezuinigingen zijn gehaald, of de mate van inhuur zorgvuldig plaatsvindt.

De heer **Rost van Tonningen** heeft de volgende vragen aan wethouder Kamminga.

1. De accountant heeft eind november 2007 vastgesteld dat 87 % van de beoordeelde inkopen in strijd met de regelgeving niet meervoudig onderhands is aanbesteed. Deze praktijk is in 2007 niet veranderd. Vraag: Waarom zolang gewacht?

Wethouder **Kamminga** antwoordt dat het een constatering van het college was dat 87% van de beoordeelde inkoop in strijd was met de regelgeving. De accountant heeft deze constatering bevestigd. college en accountant zijn van mening dat de oorzaak van deze constatering ligt in de onwerkbaar ondergrens van € 5.000,00. Om meerdere redenen heeft het college in februari 2008 nieuwe aanbestedingsregels vastgesteld. De ondergrens voor meervoudig onderhandse aanbesteding is opgetrokken tot € 30.000,00. Door deze maatregel zal het aantal overschrijdingen van deze regelgeving beperkt blijven. Het rijk heeft overigens de gemeenten geadviseerd deze ondergrens te stellen op € 50.000,00. Voor een middelgrote gemeente als De Bilt, vond het college € 30.000,00 voldoende.

2. De accountant deed bij de controle van de jaarrekening 2006 de aanbeveling om een centrale registratie van contracten te realiseren en de procedures ten behoeve van een adequaat contractbeheer aan te scherpen. Vraag: Waarom is deze aanbeveling in 2007 niet uitgevoerd?

Wethouder Kamminga antwoordt dat op dit moment een centrale registratie van algemene contracten plaatsvindt bij de unit Inkoop van de afdeling Concernstaf. Daarnaast vindt bij de unit Personeel & Organisatie van de afdeling Concernstaf de centrale registratie plaats van de zogenaamde inhuurcontracten. Wij zijn ons er van bewust dat deze wijze van registreren niet optimaal is.

Op dit moment wordt echter gewerkt aan de aanschaf van een Document Management Systeem (DMS). In een dergelijk systeem is het eenvoudig om contracten te registreren. Hierdoor lopen de risico's van het (ongewenst) verlopen van contracten terug. De aanschaf van een DMS dat veel meer functies heeft dan contractenbeheer raakt het hart van de gemeentelijke automatisering. Om hierin de juiste keuze te maken is zorgvuldigheid het grootste goed. Zolang wij nog geen goed werkend DMS tot onze beschikking hebben blijven wij op de hiervoor geschetste manier contracten registreren. De conclusie dat wij de aanbeveling van de accountant niet hebben uitgevoerd is onjuist.

Wethouder Kamminga antwoordt dat op dit moment een centrale registratie van alle algemene contracten plaatsvindt met de unit inkoop van de afdeling Concernstaf. Daarnaast vindt op de unit personeel en organisatie van de concernstaf centrale een centrale registratie plaats van de zogenaamde inhuurcontracten. Het college is zich ervan bewust dat deze wijze van registreren niet optimaal is. Op dit moment wordt gewerkt aan de aanschaf van een document management systeem, waarmee de risico's van ongewenst registreren van contracten terug lopen. De aanschaf van een document management systeem raakt het hart van de gemeentelijke automatisering. Daarom wil het college bij de aanschaf van een document management systeem een zorgvuldige keuze maken. Tot deze aanschaf blijft het huidige registratiesysteem gehanteerd. De conclusie dat de aanbeveling van de accountant om een centrale registratie van contracten te realiseren, is onjuist.

3. In maart 2008 meldde het college via een doelmatigheid- en doeltreffendheidonderzoek conform artikel 213a van de Gemeentewet dat de organisatie zelf vaak niet geheel of geheel niet naar de geldende wet- en regelgeving handelt. Vraag: Waarom heeft B&W in deze situatie in 2007 geen verbetering aangebracht?

Wethouder **Kamminga** antwoordt dat het onderzoek waarop de heer Rost van Tonningen met deze vraag doelt, naar alle waarschijnlijkheid het onderzoek naar het inkoopbeleid is. Aan de hand van dit onderzoek heeft het college in 2007 een verbeterplan opgesteld. Dit heeft tot de volgende maatregelen geleid:

- Een nieuw aanbestedingsbeleid opgesteld en vastgesteld.
- Procedurebeschrijvingen opgesteld.
- Standaarddocumenten opgesteld.
- Contractbeheer in gang gezet.
- Groeimodel uitgewerkt om de externe ondersteuning bij inkoop af te bouwen

De stelling dat het college geen verbetering in de situatie heeft aangebracht is onjuist.

4. In de aanbestedingsnota 2005 wordt bij artikel 5.3.2. gesteld: De geldende mandaatregels van de gemeente De Bilt worden momenteel herzien en zullen door de raad aan deze nota worden toegevoegd. Vraag: Waarom is dat bij de verandering van mandaatregel door B&W in februari 2008 niet gebeurd?

Wethouder **Kamminga** antwoordt dat naar aanleiding van sinds 2001 gewijzigde regelgevingen en organisatiewijzigingen, de mandaatregeling gemeente De Bilt per 4 juni 2005 is ingetrokken en vervangen door de mandaatregeling De Bilt 2005. Hierin is het aanbestedingsbeleid 2005 verwerkt. De raad is daarover niet geraadpleegd, omdat de bevoegdheden in het proces voor de inkoop en aanbesteding sinds de Wet dualisering gemeentebestuur volledig bij het college liggen. Begin 2007 hebben wij de mandaatregeling De Bilt 2007 vastgesteld. Hierin zijn de aanbestedingsregels wederom volledig opgenomen. In maart 2007 hebben wij de raad hoofdstuk 13 van de mandaatregeling 2007 ter vaststelling voorgelegd. In dat hoofdstuk zijn de bevoegdheden van de commissie rechtspositie voor de raadsgriffie neergelegd. De laatste wijziging van februari 2008 had geen effect op de geldende mandaten.

5. Bij artikel 19 van de aanbestedingsnota 2005 staat: " Deze externe ontwikkelingen op het gebied van inkopen en aanbesteden rechtvaardigen de conclusie dat regelmatige evaluatie en eventuele heroverweging van het beleid na 1 jaar zinvol is." Vraag: Waarom heeft een dergelijke evaluatie niet jaarlijks plaatsgevonden?

De **voorzitter** meldt dat in 2005 de inkoopfunctie binnen de gemeente in het geheel niet is ontwikkeld. In 2006 ontbrak de kwalitatieve en kwantitatieve capaciteit hiervoor. In 2006 en 2007 heeft het college hier voor maatregelen getroffen wat onder meer heeft geleid tot een evaluatie in 2007. In februari 2008 heeft het college het beleid geactualiseerd, ondermeer door wijzigingen in wet- en regelgeving. De evaluatie van het aanbestedingsbeleid in 2008 zou in het licht staan van de invoering van de in 2009 in te voeren nieuwe aanbestedingswet. Die wet zou namelijk ook vergaande consequenties hebben voor het aanbestedingsbeleid in De Bilt. Het nieuwe wetsvoorstel is echter in juli 2008 verworven door de Eerste Kamer. Het college wacht nu op de opstelling van de minister.

6. Onder de aanbestedingsnota 2005 staat onder 11.1 onderaan: "Afhankelijk van de soort opdracht kan, slechts na het uitdrukkelijk vastleggen van afwijkingsvoorstellen aan en goedkeuring ervan door het college, van de in het beleid vastgelegde aanbestedingsprocedure worden afgeweken. Dat hiervoor een procedure moet worden ontwikkeld waarin duidelijk sprake is van functiescheiding is duidelijk. Om dit op een zuivere wijze gestalte te geven is een procedure noodzakelijk waarin een voorstel voor afwijken door een projectleider/opdrachtgever wordt voorgelegd aan de inkoopcoördinator. Deze geeft daar zijn onafhankelijk advies bij ter beslissing aan de opdrachtgevende directeur. Deze beslist voor zover hij daartoe is gemandateerd. Anders wordt een afwijkingsvoorstel met advies van de inkoopcoördinator ter beslissing voorgelegd aan het bestuur." Vraag: Is deze handelwijze 2007 gevolgd en zo niet waarom niet?

Wethouder **Kamminga** antwoordt dat de voorgeschreven handelwijze bij afwijking van de aanbestedingsregels zowel in 2006 als 2007 is gevolgd. Het komt voor dat het college gemotiveerd afwijkt van de voorkeursvorm van aanbesteding. De mogelijkheden tot uitzondering zijn opgenomen in een nota Aanbestedingsbeleid 2008.

7. B&W heeft bij de najaarsnota 2007 een overzicht gegeven van inhuur derden. Tijdens de raadsvergadering van november 2007 heeft de wethouder de raad de verzekering gegeven dat er geen nieuwe overschrijding van het gegeven overzicht zou plaatsvinden in 2007. Nu blijkt dat dat wel is gebeurd. Vraag: Hoe kan B&W een dergelijke (tweede) overschrijding verantwoorden?

Wethouder **Kamminga** geeft aan dat het college zich verantwoordt voor de overschrijdingen in de jaarrekening 2007. De raad heeft de jaarrekening inmiddels vastgesteld en décharge verleend aan het college. Bij de behandeling van de najaarsnota 2007 is over behandeling ten aanzien van verdere overschrijding geen enkele toezegging gedaan, maar een inschatting gedaan voor de rest van 2007. De jaarrekening 2007 meldt een overschrijding op de kostenpost van salarissen personeel en inhuur derden van € 424.000,00, waarvan € 118.000,00 als gevolg van hogere salariskosten.

8. Waarom is er in de voorjaarsnota 2008 geen verantwoording afgelegd voor inhuur derden? Vindt het college van B&W dat het in de periode 2006 en 2007 de raad in voldoende mate actief heeft geïnformeerd over de gang van zaken bij inhuur derden. Voor zover het college die mening wel/niet is toegedaan, waarom wel/niet?

Wethouder **Kamminga** meldt dat tweemaal per jaar nauwkeurige financiële verantwoording plaats vindt door het college. In het voorjaar door middel van een jaarrekening en de voorjaarsnota en in het najaar de najaarsnota. Zoals gesteld, is in de jaarrekening 2007 een verantwoording afgelegd voor inhuur derden. De voorjaarsnota is een visiedocument voor de raad. Hier wordt dan ook geen verantwoording afgelegd, maar worden nieuwe keuzen aan de raad voorgelegd, die voortvloeien uit bestaand beleid, dan wel uit nieuwe initiatieven. In het najaar legt het college wederom uitvoerige financiële verantwoording af middels de najaarsnota. In het bijzonder is de najaarsnota het moment dat verantwoording wordt afgelegd over inhuur derden.

9. Vindt het college van B&W dat het in de periode 2006 en 2007 de raad juist heeft geïnformeerd over de gang van zaken bij inhuur derden. Voor zover het college die mening wel/niet is toegedaan, waarom wel/niet?

Wethouder **Kamminga** antwoordt dat het college in 2006 en 2007 overeenkomstig de weergegeven systematiek verantwoording heeft afgelegd over de gang van zaken bij inhuur derden. Het heeft daarbij ook steeds de oorzaken van de financiële overschrijdingen getoetst. Het college acht de gevoerde systematiek passen binnen het duale systeem, waarbij de raad het beleid bepaalt en het college verantwoordelijk is voor de uitvoering.

10. Vindt het college van B&W dat het in de periode 2006 en 2007 de raad juist heeft geïnformeerd over de gang van zaken bij inhuur derden. Voorzover het college die mening wel/niet is toegedaan, waarom wel/niet?

Wethouder **Kamminga** antwoordt op de vraag of het college de raad onjuist zou hebben geïnformeerd, dat van mening te zijn dat de raad juist is geïnformeerd over de gang van zaken met betrekking tot inhuur derden. Het college heeft de raad geïnformeerd over de gevolgen van de reorganisatie, inclusief de vacaturestop. Dit maakte en maakt het nog steeds dat het college regelmatig een beroep op derden moet doen om de taken op een adequate wijze te blijven uitvoeren. Daarbij merkt hij op dat de accountant bij de desbetreffende jaarrekening telkens goedkeurende verklaringen verstrekt. Dergelijke verklaringen zouden niet worden vertrekt als het college belangrijke informatie zou hebben achtergehouden.

De heer **Doedens** (VVD) verzoekt om een korte schorsing van de vergadering om met zijn fractie te overleggen.

De **voorzitter** schorst de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter** heropent de vergadering.

De heer **Rost van Tonningen** (Bilts Belang) heeft zijn reactie op het beantwoorden van de vragen door de wethouder op schrift gesteld; deze zijn ter vergadering verspreid.

Hij start met drie voorvallen waaruit blijkt dat de wethouder onjuiste informatie heeft gegeven aan de raad of informatie heeft gegeven waarmee, bewust of onbewust, de raad op een misleidende manier niet tot de juiste conclusies kon komen.

Uit deze voorvallen komen een aantal conclusies:

- op de informatie en toezeggingen van wethouder Kamminga kunnen wij als raad absoluut niet vertrouwen;
- de raad is tijdens de interpellatie van 2 februari 2008 misleid;
- de raad wordt door wethouder Kamminga gemanipuleerd;
- wethouder Kamminga heeft herhaaldelijk niet willen antwoorden, onvolledig antwoord gegeven, antwoord gegeven tegen wil en dank en onjuiste informatie aan de raad gegeven en eigenmachtig aanbestedingsregels om opportunistische redenen veranderd.

De raad is onlangs verdere belastende informatie tegengekomen over het optreden van wethouder Kamminga. Het onderzoeksrapport van de Rekenkamercommissie, dat eind september 2008 beschikbaar kwam, geeft nieuwe informatie waarbij "inhuur derden" door B&W onvoldoende kan worden verantwoord. Het memo van 31 januari 2008 illustreert overduidelijk dat de raad door wethouder Kamminga elementaire informatie is onthouden, die gezien zijn actieve informatieplicht aan de raad had moeten worden gegeven. Namens de fractie BB dient de heer Kamminga een motie van wantrouwen in tegen de wethouder.

Tot zover het in de vergadering overhandigde stuk betreffende de interpellatie door de heer Rost van Tonningen, Bilts Belang met betrekking tot het aanbestedingsbeleid gemeente De Bilt, 23 oktober 2008.

De heer **Rost van Tonningen** (Bilts Belang) geeft aan dat Bilts Belang met het indienen van de motie van wantrouwen tegen wethouder Kamminga wil wachten tot na de reacties van de andere raadsleden, ook gezien het voorstel aan de Rekenkamer om een onderzoek inhuur derden te doen over de jaren 2007–2008 (heden).

De **voorzitter** vat samen dat de heer Rost van Tonningen beoogde een motie van wantrouwen tegen wethouder Kamminga in te dienen. Hij wil daarmee wachten tot hij ook zijn collega-raadsleden heeft horen spreken. Wanneer de motie alsnog wordt ingediend, kan een tweede spreektermijn worden aangevraagd. De heer Rost van Tonningen heeft het recht op elk moment voordat de beraadslagingen worden beëindigd een motie in te dienen.

De heer **Slootweg** (SGP) geeft aan dat de heer Rost van Tonningen er steeds de nadruk op legt dat die 87% van de beoordeelde inkoop in strijd was met de aanbestedingsregels. Daarbij ging het in die periode om een ondergrens van onderhandse aanbestedingen van € 5.000,00; het is bekend dat dit een onwerkbaar situatie is. Hij wil dan ook de wethouder bijvallen als deze opmerkt dat de gemeente De Bilt zich bescheiden heeft opgesteld met het optrekken van deze grens naar € 30.000,00. Hij heeft de afgelopen periode, in de aanloop naar dit debat, al heel veel gelezen in de pers en vraagt zich af wat de handelwijze van deze raad de gevoerde discussies en persberichten betreffende inhuur derden voor maatschappelijke gevolgen heeft van het vertrouwen bij de burger. Het is ook heel slecht voor de beeldvorming van de burger over de raad en de overheid in het algemeen. Er liggen zoveel dossiers die een daadkrachtig optreden van de raad vragen, terwijl de raad zich nu een paar uur bezighoudt met een rapport inhuur derden, volgens hem dus eigenlijk niets. Hij wil constructief en objectief meedenken in het belang van de burgers.

Mevrouw **Van Heertum** (D66) geeft aan dat haar fractie tevreden is met de antwoorden van de heer Kamminga. Uit de tsunami van woorden van de heer Rost van Tonningen wil zij een aantal zaken benoemen. D66 wil graag de financiële stukken van het college controleren aan de hand van de accountantsrapporten en de jaarrekeningen en niet via interne memo's. De memo's ziet zij als aanmaning van de directie aan de afdelingshoofden om zich aan de regels te houden. Alle uitingen en voorvallen en alles wat de heer Rost van Tonningen op schrift heeft gesteld, vindt D66 bijna 'rieken' naar stemmingmakerij. D66 ondersteunt al deze uitingen zeker niet. Zij verwijst naar een bezoek van de commissaris van de koningin die aangaf bij het aantreden van dit college dat de financiële situatie een puinhoop was en dat de accountantsrapporten nu aangeven dat het op orde is. Gezien de begroting

2009 en de meerjarenbegroting tot 2012 vindt D66 dat Bilts Belang zich voor haar uitingen zou moeten schamen. D66 onderschrijft de woorden van de heer Slootweg dat de raad zich moet bezighouden met belangrijke zaken en moet werken aan het vertrouwen van de burger in de raad.

De heer **Beringen** (CDA) heeft een andere mening dan D66 over het beantwoorden van de vragen. Hij geeft aan dat hij of geen of halve antwoorden van de wethouder krijgt of zelfs onjuiste antwoorden. Hij heeft de wethouder gevraagd wat hij heeft gedaan in de periode van aanstelling tot 1 januari 2008. Daarop heeft hij niet geantwoord en kan hij ook niet antwoorden, want hij heeft niets gedaan. Voorts wijst hij er nogmaals op dat de € 94.000,00 extra overschrijdingen inhuur derden nergens vermeld was. Er is onvoldoende scherp toepassing geweest van de financiële verordening en regeling budgetbeheer. Keer op keer heeft de wethouder de raad op een verkeerd spoor gezet. Kortom: deze wethouder heeft de raad onvolledig, onjuist geïnformeerd en belangrijke informatie achtergehouden. Het CDA zegt het vertrouwen in deze wethouder hierbij op.

De **voorzitter** merkt op dat dit laatste nog niet aan de orde is gesteld, gezien het feit dat de motie van wantrouwen nog niet is ingediend.

De heer **Maarsen** (SP) vraagt zich af waarom deze interpellatie plaatsvindt. Gaat het om grote fouten van het college, inschattingsfouten of nalatigheid. Voor de SP is dit moeilijk om in te schatten. De SP vindt het wel storend dat de raad altijd zo lang moet zeuren om stukken en antwoorden bij het college. Wordt de raad wel serieus genomen? Zij ondersteunt de woorden van de SGP dat dit een verspilling van tijd is en er aan serieuze zaken gewerkt moet worden, waarbij de raad serieus genomen moet worden door het college.

De heer **Doedens** (VVD) vindt het vreemd dat de heer Rost van Tonningen zijn opmerkingen op de antwoorden van de wethouder al op papier had voor de vergadering. Voor zijn fractie is het voorstel van mevrouw Schmalschläger aan de Rekenkamercommissie om binnen een maand een onderzoek uit te voeren naar de inhuur derden over de periode 2007-2008 (heden) en het bespreken van de Na-jaarsnota voldoende om de balans op te maken. Hij dankt de wethouder voor het beantwoorden van de vragen.

Het valt mevrouw **Schmalschläger** (GroenLinks&PvdA) op dat de antwoorden van de wethouder niet aansluiten bij de vragen van de interpellant. Er zit ook een grote discrepantie tussen de antwoorden van de wethouder en de interne memo's van 2007 en 2008. Zij onderstreept nogmaals haar verzoek om het onderzoek te laten uitvoeren. Zij heeft eerst voorgesteld dit door de Rekenkamercommissie te laten doen, maar wellicht moeten voor dit onderzoek wel derden worden ingehuurd. Kortom: inhuur derden voor een onderzoek naar inhuur derden voor de periode 2007-2008 (tot heden).

De heer **Jansen** (ChristenUnie) is vanaf het moment dat hij zitting kreeg in de raad geconfronteerd met het onderwerp "urenregistratie" en of alles wel goed vermeld stond. Voor zijn fractie viel de puzzel ineens, toen bleek dat er vanaf 2008 een nieuwe goede start is gemaakt met urenregistratie. Hij pleit er dan ook voor om vanaf nu goed toe te zien op controle van deze registratie en de kosten. Dit is een keerpunt en vanaf heden zal inhuur derden goed worden geregistreerd en gecontroleerd.

De **voorzitter** vraagt of de heer Rost van Tonningen zijn motie van wantrouwen tegen wethouder Kamminga wil indienen.

De heer **Rost van Tonningen** (Bilts Belang) wil inhaken op het mogelijke onderzoek van de Rekenkamercommissie over de periode inhuur derden 2007-2008 (heden) en deelt mee geen motie van wantrouwen in te dienen tegen wethouder Kamminga.

## **7. Regelgeving in verband met nieuwe Wet ruimtelijke ordening**

De **voorzitter** deelt mee dat hierover in de commissie is aangekondigd dat er een amendement zou komen van de SGP, dat op brede steun kan rekenen van de raad. Hij vraagt de heer Slootweg of hij het amendement wordt ingediend.

De heer **Slootweg** (SGP) bevestigt dat het amendement is ingediend.

## Amendement SGP-Fractie: Gevolgen nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening

"De raad van de gemeente De Bilt, in vergadering bijeen op 23 oktober 2008;

overwegende dat:

- moeilijk aan te geven is wanneer een projectbesluit genomen zal moeten worden;
- er op een projectbesluit altijd binnen een jaar alsnog een bestemmingsplanprocedure moet volgen;
- de raad dan pas achteraf aan zet is;
- de mogelijkheid er is de 'procedure projectbesluit' nooit toe te passen;
- dit laatste een optie is die voor alle partijen duidelijkheid schept. Er zal bij een bouwaanvraag die niet in het vigerende bestemmingsplan past geen keuze behoeven te worden gemaakt welke procedure gevolgd zal worden, het is dan altijd een bestemmingsplan procedure;

stelt voor:

het dictum:

1. de bevoegdheid tot het beslissen over een aanvraag voor het nemen van een projectbesluit en een bijbehorend exploitatieplan als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening, te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;
2. de bijgaande tekstuele wijziging van de "Tarieventabel 2008" bij de "Legesverordening 2008" vast te stellen;
3. de "Exploitatieverordening gemeente de Bilt 2002" in te trekken en de bevoegdheid tot het nemen van een project(afwijkings)besluit en het vaststellen van het daarmee samenhangende exploitatieplan te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;

als volgt te wijzigen:

1. af te zien van het toepassen van artikel 3.10 Wet ruimtelijke ordening (projectbesluit) en te kiezen voor het opstellen van een bestemmingsplan in voorkomende gevallen.
2. de bijgaande tekstuele wijziging van de "Tarieventabel 2008" bij de "Legesverordening 2008" vast te stellen;
3. de "Exploitatieverordening gemeente De Bilt 2002" in te trekken en aanvullend te bepalen dat de bepalingen uit de "Exploitatieverordening Gemeente De Bilt 2002" van toepassing blijven op:
  - een voor 1 juli 2008 gesloten overeenkomst waarop de "Exploitatieverordening gemeente De Bilt 2002" van toepassing is;
  - een na 1 juli 2008 gesloten overeenkomst, die betrekking heeft op een exploitatiegebied, waarvoor het ontwerp voor 1 juli 2008 ter visie is gelegd.

### *Toelichting*

Artikel 19 van de WRO kende drie soorten vrijstelling van een geldend bestemmingsplan.

Lid 1 was bedoeld voor zeer ingrijpende en grote projecten;

Lid 2 voor minder ingrijpende projecten en

lid 3 voor zogenoemde kruimelgevallen.

Deze vrijstellingsvorm verdwijnt geheel uit de nieuwe WRO. Dit geldt voor alle varianten van de artikel 19-procedures. In plaats van de "zware" artikel 19-vrijstellingen komt in de plaats het projectbesluit of een bestemmingsplanprocedure. Artikel 19, lid 3 wordt vervangen door zogenaamde ontheffingen. De reikwijdte daarvan lijkt min of meer gelijk aan die van het oude artikel 19, lid 3. Voor de vrijstelling zoals in lid 2 bedoeld, komt vooralsnog geen vergelijkbaar alternatief.

De SGP-fractie meent dat het niet wenselijk is een projectbesluit te nemen om de volgende redenen: Voor de voorbereiding van een dergelijk besluit (projectbesluit) is de Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure van toepassing. Ook zijn elementen van de voorbereidingsprocedure van een bestemmingsplan van toepassing. Legesinvordering vindt niet eerder plaats nadat het projectbesluit in een bestemmingsplan is ingepast. Het invorderingsrecht van de leges voor een projectbesluit ontstaat namelijk pas nadat dit besluit is verwerkt in een herziening van een bestemmingsplan. Hiervoor wordt maximaal 1 jaar de tijd gegeven. De vrij lange duur van de procedure van een projectbesluit en het

feit dat legesheffing eerst mogelijk is na herziening van het bestemmingsplan, maakt een keuze voor toepassing van deze procedure niet wenselijk. De herziening van een bestemming ten behoeve van de realisering van een project (een "postzegelplan") ligt meer voor de hand. Immers de proceduretijd van een bestemmingsplan is door het vervallen van de provinciale goedkeuring, sterk verkort.

Kortom, de SGP fractie meent dat er alles mee gewonnen is om ervoor te kiezen bij een aanvraag niet passend binnen het bestemmingsplan er direct voor te kiezen het bestemmingsplan te wijzigen en niet eerst een projectbesluit te nemen."

Op het verzoek van de heer **Poot (D66)** om een evaluatiemoment in te bouwen antwoordt wethouder **Ditewig** dat er na een halfjaar een evaluatie zal plaatsvinden; zo nodig naar bevind van zaken eerder.

Met de laatste kanttekening betreffende de evaluatie van de zijde van het college, stelt de **voorzitter** vast dat dit amendement op steun van de raad kan rekenen en hierbij wordt vastgesteld.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het geamendeerde voorstel tot het regelen van het aanpassen van regelgeving in verband met de nieuwe Wet ruimtelijke ordening.

## **8. Formeel uitwerkingsbesluit raadsbesluit d.d. 26 juni 2008 inzake commissies en werkgroepen uit de raad.**

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad:

1. het Reglement Werkgeverscommissie Griffie De Bilt met onmiddellijke ingang in te trekken;
2. de Verordening op de Auditcommissie met onmiddellijke ingang in te trekken;
3. het gewijzigde Reglement van Orde voor de vergaderingen en werkzaamheden van de gemeenteraad aan te passen en het reglement vast te stellen;
4. de gewijzigde mandaatregeling De Bilt vast te stellen;
5. de taken van de – inmiddels opgeheven – Auditcommissie voorlopig onder te brengen bij de raadscommissie Burger & Bestuur;
6. de griffie opdracht te geven om een notitie voor te bereiden voor het vierde kwartaal van 2008 met betrekking tot (een evaluatie van) de Rekenkamerfunctie en auditfunctie en samenvoeging van deze functies te onderzoeken.

## **9. Initiatiefvoorstel GroenLinks&PvdA inzake zwembad**

Mevrouw **Schmalschläger** (GroenLinks/PvdA) verduidelijkt een door haar opgesteld een initiatiefvoorstel Sport- en Leisurecentrum Henri Dunantplein, ingediend door de fractie van GroenLinks&PvdA. Het voorgenomen besluit is het college opdracht te geven verder onderzoek te doen naar de realisatiemogelijkheden van een Sport- en Leisurecentrum aan het Henri Dunantplein en met een kredietvoorstel hiervoor te komen.

In de raadsvergadering van 26 juni 2008 heeft zij namens GroenLinks&PvdA een initiatiefvoorstel inzake de ontwikkeling van een Sport- en Leisurecentrum Henri Dunantplein ingediend en de mogelijkheid gekregen het plan toe te lichten. Tijdens de begrotingsbehandeling in 2007 kondigde de fractie van GroenLinks&PvdA aan met een plan te komen ten aanzien van het zwembad. De fractie betreurt het dat al enkele jaren geen buitenbad meer aanwezig is bij zwembad Brandenburg. De VVD is met voorstellen gekomen ten aanzien van woningbouw bij het H.F. Wittecentrum. Er zijn kostbare problemen ten aanzien van het Wittecentrum en de sporthal.

De fractie heeft geprobeerd tot een realistisch voorstel te komen. De gemeente geeft op dit moment jaarlijks € 941.772,00 uit aan het zwembad en het H.F. Wittecentrum. Het grootste deel daarvan wordt gebruikt voor het zwembad. De onderhoudskosten aan het dertig jaar oude zwembad Brandenburg zullen de komende jaren drastisch toenemen. Er moeten derhalve grote investeringen worden gedaan, in een te oud zwembad. Er zal nooit een up-to-date zwembad ontstaan.

Voor de fractie van GroenLinks&PvdA zijn belangrijke overwegingen om een onderzoek te starten naar de mogelijkheden voor de ontwikkelingen van een Sport- en Leisurecentrum Henri Dunantplein.

- de sporthal is sterk verouderd en moet binnen een aantal jaren worden vervangen;

- de ruimten worden steeds meer gebruikt voor groepen van buiten de gemeente;
- het huidige complex legt een onnodig groot beslag op de beschikbare ruimte.

Voorts wordt in het initiatiefvoorstel het plan in grote lijnen beschreven.

Op de plek van het huidige zwembad wordt woningbouw gerealiseerd. Op de plek van de oude sporthal en het H.F. Wittecentrum worden een nieuwe sporthal en zwembad gebouwd, met additionele voorzieningen als fitness en andere sportactiviteiten.

Het plan blijft binnen de € 941.772,00 die nu jaarlijks wordt uitgegeven. Daarbij is nog geen rekening gehouden met de opbrengst van de te realiseren woningbouw.

Het college heeft onderzoek aangekondigd naar privatiseringsmogelijkheden met betrekking tot het zwembad (PPS-constructie)

De fractie heeft bij haar keuze van het multifunctionele sportcentrum rekening gehouden met de marktanalyse.

In de brochure die aan de fracties is verstrekt, is een nieuw sportcomplex opgenomen. Dit is een haalbaarheidsstudie die volgens de fractie van GroenLinks&PvdA mogelijkheden biedt voor uitwerking.

In deze uitwerking zal nadere aandacht worden gegeven aan zaken als:

- planning;
- financiën;
- communicatie;
- programmabegroting.

De heer **Doedens** (VVD) heeft de fractie van GroenLinks&PvdA gecompimenteerd met het feit dat zij in dit initiatiefvoorstel woningbouw en gemeenschapsvoorzieningen heeft gecombineerd. Hij heeft slechts twee kanttekeningen:

- De gebruikers van het H.F. Wittecentrum mogen geen negatieve gevolgen mogen ondervinden van wat het college gaat uitzoeken.

- Er goed overleg zijn met de omgeving.

Met deze twee kanttekeningen ondersteunt zijn fractie van harte het voorstel van GroenLinks&PvdA.

De heer **Maarsen** (SP) geeft aan dat ook de SP het initiatiefvoorstel ondersteunt. Hij heeft wel de vraag: "Waar zeggen wij vandaag ja tegen?" In het initiatiefvoorstel staat: het college opdracht te geven verder onderzoek te doen naar de realisatiemogelijkheden van een Sport- en Leisurecentrum aan het Henri Dunantplein en met een kredietvoorstel hiervoor te komen. Volgens de SP zijn er meer mogelijkheden voor ontwikkeling dan vermeld in het initiatiefvoorstel. Waarom in deze vorm en op deze plek? Het kan wellicht ook op een andere plek. Vandaar dat de SP een amendement heeft ingediend met een wijzigingsvoorstel:

#### *Amendement*

Huidige tekst voorgenomen besluit:

"Het college opdracht te geven verder onderzoek te doen naar de realisatiemogelijkheden van een Sport- en Leisurecentrum aan het Henri Dunantplein en met een kredietvoorstel hiervoor te komen".

Nieuwe tekst voorgenomen besluit:

"Het college opdracht te geven verder onderzoek te doen naar de modernisering van het H.F. Wittecentrum en naar de mogelijkheden van een binnen- en buitenzwemaccommodatie en met een kredietvoorstel hiervoor te komen".

Hij merkt voorts op dat het zwembad nu kleiner wordt, maar gezien de woningbouw ziet de SP graag dat er meer voorzieningen komen, waaronder een groter zwembad.

De heer **Poot** (D66) spreekt zijn waardering uit voor het initiatiefvoorstel van GroenLinks&PvdA. D66 ondersteunt het initiatiefvoorstel. Het is een goed uitgewerkt plan, maar heeft wel een aantal opmerkingen die meegenomen kunnen worden in het vervolgonderzoek. De SP heeft aangegeven dat er wensen zijn voor een buitenzwembad, hij weet dat deze wens bestaat. Gezien het feit dat de financiële exploitatie van een buitenzwembad niet haalbaar is, is voor D66 deze discussie gesloten.

Is er gekeken of het huidige zwembad te renoveren is en zo ja, tegen welke kosten?

Hoe verhouden de al gedane investeringen in het zwembad zich tot de investeringen die nu zullen worden gedaan?

De **voorzitter** wijst de heer Poot erop dat hij nu erg gedetailleerd ingaat op het initiatiefvoorstel. Dit zijn punten voor de commissievergadering. De fractie wordt nu alleen gevraagd te besluiten om het college opdracht te geven verder onderzoek te doen naar de realisatiemogelijkheden van een Sport- en Leisuracentrum aan het Henri Dunantplein en met een kredietvoorstel hiervoor te komen.

De heer **Poot** (D66) merkt op dat zijn fractie zeer sterk hecht aan de functie van het zalencentrum; dat mag niet verloren gaan.

De heer **Jansen** (ChristenUnie) complimenteert GroenLinks&PvdA met de wijze waarop het initiatiefvoorstel is ingebracht. Tevens complimenteert hij het gemeentehuis dat zo snel gegevens kon aanleveren. Het probleem is echter dat het voorstel uitgaat van verkeerde veronderstellingen. De veronderstelling dat het bezoekersaantal op deze nieuwe plek verdubbelt, gelooft hij niet. Er zijn alternatieven genoemd voor het zwembad, maar niet voor het zalencentrum. Het alternatief is onvoldoende onderbouwd. Hij vraagt de fractie van GroenLinks&PvdA eerst te komen met een goede onderbouwing en juiste cijfers. Zijn fractie ondersteunt het initiatiefvoorstel niet en wil hierin (nog) geen gemeenschapsgeld steken.

De heer **Rost van Tonningen** (Bilts Belang) geeft aan dat zijn fractie het initiatiefvoorstel van harte ondersteunt. Hij doet nog een aantal suggesties voor het vervolgonderzoek, maak gebruik van markt cijfers. Hij ziet de ambtelijke uitwerking tegemoet.

De heer **Slootweg** (SGP) ondersteunt het betoog van de heer Jansen. Hij wil alvorens een besluit te nemen een afspraak maken over de PPS-regeling.

De heer **Beringen** (CDA) ondersteunt het initiatiefvoorstel van GroenLinks&PvdA.

Mevrouw **Schmalschläger** (GroenLinks/PvdA) dankt de raad dat zij in de gelegenheid wordt gesteld een initiatiefvoorstel te bespreken.

De VVD vraagt om goed overleg. Natuurlijk moet goed overleg plaatsvinden met alle participanten. De SP wil eerst het initiatiefvoorstel in de raad bespreken, alvorens met participanten te spreken. Er is sprake van een vrij concreet plan. Het buitenzwembad is niet opgenomen in verband met de krapte in de financiële middelen. Een buitenzwembad is financieel niet haalbaar. Er ligt nu een breed voorstel, dat in de berekeningen heeft bewezen dat dit in grote lijnen haalbaar is. Dit model is financieel haalbaar.

Na overleg met participanten zal worden geïnventariseerd hoeveel nodig is voor het zalencentrum, wat nodig is, of het financieel haalbaar is en of het synergievoordeel wordt benut.

(D66) Er is nadrukkelijk gekozen voor een buitenzwembad, gezien de vele voordelen daarvan.

De heer Jansen spreekt over een verdubbeling van het aantal bezoekers. Dat klopt, uitgegaan wordt van een PPS-constructie en de haalbaarheid van een stijging van de bezoekersaantallen.

Volgens de Bilts Belang -fractie is het een intentieverklaring, maar volgens spreekster is het meer dan een intentieverklaring. De marktgegevens zijn in dit voorstel meegenomen.

De heer Slootweg vraagt of er een bedrag afgesproken kan worden. Dat kan, maar hoe meer je uitbesteedt, hoe minder zeggenschap je hebt.

De heer **Doedens** (VVD) noemt de waterpolovereniging als gebruiker van het zwembad.

Mevrouw **Schmalschläger** (GroenLinks/PvdA) geeft aan dat de waterpolovereniging al is meegenomen in de plannen.

De heer **Maarsen** (SP) merkt op dat de fractie GroenLinks&PvdA al andere mogelijkheden heeft onderzocht. Hij vraagt of het mogelijk is deze 'weggestreepte' mogelijkheden alsnog door het college te laten onderzoeken.

Mevrouw **Schmalschläger** (GroenLinks/PvdA) geeft aan dat haar fractie al deskundige hulp heeft gehad bij het uitzoeken van de mogelijkheden.

De heer **Poot** (D66) vraagt of in het voorgestelde onderzoek ook een verdieping van de financiële cijfers zit.

Mevrouw **Schmalschläger** (GroenLinks/PvdA) hoopt dat dit het geval is.

De heer **Jansen** (ChristenUnie) benadrukt nogmaals dat hij de uitgangspunten, zoals deze er nu liggen, te vaag vindt om **geld** te investeren in een onderzoek.

Wethouder **Mittendorff** heeft met waardering kennisgenomen van het initiatiefvoorstel van GroenLinks&PvdA. Er heeft inderdaad een quickscan plaatsgevonden waarvan de voorlopige conclusie bekend is bij de raad. Wat hem betreft is er voldoende aanleiding om het voorstel van GroenLinks&PvdA verder uit te werken en te toetsen op wat mogelijk en onmogelijk is en ook de financiële consequenties te bekijken. Het plan van GroenLinks&PvdA is richtinggevend. Het college is niet voornemens allerlei andere mogelijke locaties ook hierin te betrekken, waarmee het amendement van de SP door het college wordt ontraden. De huidige en toekomstige participanten, zoals het zalencentrum, zullen bij de uitwerking van de toekomstige plannen moeten worden betrokken. Essentieel is dat de opbrengsten van de woningbouw in kaart worden gebracht, omdat deze een groot deel van de kosten moet dragen voor het nieuw te realiseren complex. Het college zal met een kredietvoorstel komen en gezien de brede steun van de raad, verwacht hij hierbij geen problemen.

Met de stem van de leden van de fractie van de SP voor wordt het door de SP ingediend amendement verworpen.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de raad overeenkomstig het initiatiefvoorstel, met dien verstande dat de leden van de fracties van SGP en ChristenUnie worden geacht tegen te hebben gestemd.

De **voorzitter** feliciteert GroenLinks&PvdA met dit parlementaire succes.

## 10. Rondvraag

De heer **Boos** (VVD) vraagt naar het portret van Hare Majesteit.

De **voorzitter** antwoordt dat het portret van Hare Majesteit voor onderhoud naar het atelier is. Het portret zal een andere plek in het gemeentehuis krijgen. De enigszins beschadigde muur in de raadzaal wordt hersteld.

De heer **Boos** vraagt of weer een klok kan worden opgehangen in de raadzaal.

De **voorzitter** antwoordt dat ook hiervoor initiatieven zijn genomen.

## 11. Vaststellen Wijzigingsverordening inburgering

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de raad tot het vaststellen van de Wijzigingsverordening inburgering.

## 12. Bespreking van twee moties

De **voorzitter** geeft aan dat twee moties vreemd aan de orde van de dag zullen worden behandeld.

1. Snelheidsbeperking op de A27, ingediend door D66 en GroenLinks&PvdA.
2. Publiceren verlenen sloopvergunning, ingediend door de SP en D66.

Motie 1. Snelheidsbeperking op de A27, ingediend door D66 en GroenLinks&PvdA

"De raad van de gemeente De Bilt, in vergadering bijeen op 23 oktober 2008;

constaterende dat:

- uit meerdere onderzoeken is gebleken dat een verlaging van de maximum snelheid van 120 naar 100 km per uur een aanzienlijke beperking geeft in de uitstoot van fijn stof;

- een dergelijke verlaging ook een beperking geeft in de geluidsoverlast;
- uit onderzoek is gebleken dat een beperking aan de bron de beste resultaten geeft (een en ander werd onlangs nog een verduidelijkt door wetenschappers van het AMC en UMC tijdens een bijeenkomst in Maartensdijk);
- de volksgezondheid onomstotelijk verbeterd wordt door een beperking in de blootstelling aan zowel fijn stof als geluid;
- in onze gemeente de bewoners van Groenekan, Maartensdijk en Hollandsche Rading blootgesteld worden aan uitstoot van fijn stof en aan geluidsoverlast veroorzaakt door het verkeer op de A27;

draagt het college op:

- met een delegatie uit raad en college een verzoek tot verlaging van de maximum snelheid tot 100 km/uur in te dienen bij de minister van Verkeer en Waterstaat.

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Poot** (D66) geeft aan dat zijn fractie een dergelijke motie twee jaar geleden ook heeft ingediend. Het ging toen om een snelheidsbeperking van maximaal 80 km. Gaandeweg de discussie heeft zij toen gemeend deze motie te moeten intrekken omdat 80 km niet realistisch leek. Bovendien ging het toen alleen om de beperking van de geluidsoverlast. Aanleiding voor de motie is dat zeer recent een discussie heeft plaatsgevonden in de gemeente, namelijk in Maartensdijk, over de fijnstofproblematiek. Uit de onderzoekscijfers is gebleken dat het zeer ongezond is. Deze motie heeft betrekking op het verbeteren van de volksgezondheid van de bewoners in de kernen Maartensdijk, Groenekan, Westbroek en Hollandsche Rading. Hij is bekend met de gesprekken over een wegverbreding van de A27. Toch meent hij dat een motie hierin heel goed past. Met het verbreden van de weg met een extra rijstrook zullen de problemen alleen maar erger worden. De raad wordt uitgenodigd de motie te steunen ten dienste van de volksgezondheid van de bewoners die langs deze weg wonen.

De heer **Doedens** (VVD) deelt mee dat deze motie van de jong-liberalen komt. De oud-liberalen zijn iets bedachtzamer. Zij vinden de motie zeer sympathiek en erkennen de problemen die worden aangekaart in de motie. De VVD-fractie echter eerst de huidige ontwikkelingen betreffende de wegverbreding afwachten, alvorens deze motie te steunen.

De heer **Jansen** (ChristenUnie) zal de motie van harte steunen. Zeker gezien de laatste resultaten met betrekking tot vervuiling verzoekt hij de raad deze motie eveneens te steunen omdat het gaat om de gezondheid van bewoners.

De heer **Van den Broek** (CDA) geeft aan dat zijn fractie het een sympathieke motie vindt. Hij verwijst naar een oude wijsheid "maak je slechts druk waar je invloed op hebt". Volgens het CDA betreft het hier een rijksweg. Hij vraagt de indieners van de motie hoeveel kans zij bij de overheid met dit verzoek denken te maken. Zijn fractie wil de ontwikkelingen afwachten.

De heer **Poot** (D66) merkt op dat er bij de stad Utrecht een 80km-zone is, die door de stad Utrecht is bevochten bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

De heer **Slootweg** (SGP) geeft aan dat ook zijn fractie de ontwikkelingen wil afwachten. Verder merkt hij op dat er momenteel weinig uren van de dag harder dan 100 km per uur kan worden gereden.

De heer **Poot** (D66) ziet ook bij een eventuele wegverbreding geen bezwaren om nu al het verzoek tot snelheidsbeperking in te dienen. Bovendien is het een signaal naar de bewoners in deze kernen dat de raad hun gezondheid zeer serieus neemt.

Voor de motie stemmen de leden van de fracties van D66, GroenLinks&PvdA, SP en ChristenUnie voor. Tegen de motie stemmen de leden van de fracties van CDA, SGP en VVD. De motie is met 15 stemmen voor en 10 stemmen tegen aangenomen.

Motie 2. Publiceren verlenen sloopvergunning, ingediend door de SP en D66.

"De raad van de gemeente De Bilt, in vergadering bijeen op 23 oktober 2008;

naar aanleiding van raadsmededeling 2008-20-F:

F. Bezwaar tegen sloop pand Spoorlaan 48 te Bilthoven

"Wij hebben in juli 2008 een sloopvergunning afgegeven voor het pand Spoorlaan 48 te Bilthoven. De aanvraag is als gebruikelijk gepubliceerd. De vergunning is per omissie niet gepubliceerd. De beoordeling van de sloopaanvraag is gebonden aan wettelijke regels. De aanvraag voldeed daaraan. De wens van de bewonersvereniging om de wijk in dezelfde staat te houden is bij de toetsing geen beoordelingscriterium.

De bewonersvereniging heeft tegen de voor het perceel afgegeven bouwvergunning eerste fase, als ook de sloopvergunning bezwaar aangetekend en een voorlopige voorziening gevraagd. De rechtbank heeft intussen de relevante informatie in bezit maar (nog) geen actie ondernomen."

navraag in de commissievergadering 9 oktober jl. bevestigde dat publicatie van het afgeven van een sloopvergunning gebruikelijk is maar niet verplicht;

overwegende dat:

- de keuze voor wel of niet publiceren onduidelijk is;
- altijd publiceren het vertrouwen in het gemeentebestuur versterkt;
- de procedure voor het verlenen van een sloopvergunning eenduidig plaats zou moeten vinden;

vraagt het college:

- de procedure/reglementen voor het verlenen van een sloopvergunning zodanig aan te passen dat het verlenen van een vergunning altijd wordt gepubliceerd;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Maarsen** (SP) geeft aan dat de motie is ingetrokken, aangezien het al bestaand beleid is.

De **voorzitter** stelt vast dat de motie is ingetrokken.

### **13. Sluiting**

De **voorzitter** dankt de aanwezigen voor hun bijdragen en sluit de vergadering om 24.00 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 27 november 2008

De raad voornoemd,  
De griffier,

de voorzitter,